

Tisková zpráva č. 4
21. března 2017

Pražské jaro na obrazovkách České televize

*„Získat pro zahajovací koncert *Mé vlasti* orchestr s takovou prestiží, jakou mají Vídeňští filharmonikové, je od Pražského jara úctyhodný počín. Jsem rád, že Česká televize bude opět u toho, a když k tomu připočteme i osobnost dirigenta Daniela Barenboima, čeká na diváky kulturního kanálu ČT art v přímém přenosu zážitek světového významu,“* říká výkonný ředitel ČT art **Tomáš Motl** a dodává: *„V koprodukcii s Pražským jarem navíc dokončujeme dokument právě o Danielu Barenboimovi a jeho vztahu k *Mé vlasti*, Bedřichu Smetanovi a české hudbě. Jeho pobyt v Praze tak nebude spojen jen se samotným koncertem, ale měl by navštívit i muzeum Myslivny v Jabkenicích či hrob Rafaela Kubelíka na Slavíně. A to není zdaleka všechno. Výsledkem mimořádné pozornosti, kterou Česká televize festivalu tradičně věnuje, bude i tentokrát každodenní nahlédnutí do jeho zákulisí v podobě Echa Pražského jara, dokumentu *To bylo Pražské jaro a finišujeme se smluvním zajištěním záznamu závěrečného koncertu pod taktovkou Krzysztofa Pendereckého.*“*

Zahajovací koncert přímým přenosem na Kampě a v kinech

Pražské jaro ve spolupráci s generálním partnerem, společností CETIN, a Českou televizí naváže na úspěch loňského živého open air promítání zahajovacího koncertu na Kampě. Před samotným přímým přenosem bude připraven doprovodný program ve spolupráci se ZUŠ Open a Prague International Marathon. Akce se uskuteční za každého počasí. Sezení na trávě, deky a (pod)sedátka doporučujeme vzít s sebou. Přímo na místě bude možnost zakoupit chutné občerstvení v piknikovém stylu!

Koncert bude rovněž živě promítán ve vybraných českých kinech. Jejich seznam bude upřesněn.

Barenboim / Smetana / Má vlast

Mimořádné zahájení Pražského jara 2017, unikátní dokumentární film

Pražské jaro 2017 bude zahájeno skutečně velkolepě – **Vídeňskými filharmoniky**, kteří jsou mnohými řazeni na první příčku pomyslného žebříčku nejlepších světových orchestrů. V jejich čele stane dirigent **Daniel Barenboim**. Přípravy této unikátní, vpravdě historické události, budou zachyceny v dokumentárním filmu, který vzniká

v koprodukcii České televize a Pražského jara za finančního přispění společnosti **innogy Česká republika**.

Skutečnost, že Daniel Barenboim bude na zahajovacím koncertu festivalu dirigovat erbovní dílo české hudby je výsledkem několikaletého vyjednávání. Barenboim pojal přípravy zahajovacího koncertu skutečně důkladně i velkolepě: Smetanovu *Mou vlast* zařadil na program abonentního koncertu Staatskapelle Berlin 12. a 13. prosince 2016 v Berlíně. Jen několik dní poté dílo nastudoval s Vídeňskými filharmoniky a uvedl na koncertech ve Vídni, Paříži a Kolíně nad Rýnem (16. až 21. prosince 2016). S Vídeňskými filharmoniky *Mou vlast* zahraje v předvečer festivalu, tedy 11. května 2017, v Mnichově – symbolicky ve městě, které po dlouhá desetiletí bylo spjato s působením dirigenta Rafaela Kubelíka, jenž tam Smetanův cyklus s velkým úspěchem uváděl. Po zahajovacích koncertech Pražského jara dílo představí ještě v Linci a opětovně ve Vídni.

Smetanova *Má vlast* se tak dostává na světová pódia, kam po právu patří – jak ostatně sám Barenboim v rozhovoru zdůrazňuje. Dokumentární film zachycuje tuto jedinečnou konstelaci – Barenboimovu důkladnou práci s orchestry v Berlíně a ve Vídni, sleduje jejich evropské turné, které vyvrcholí zahájením Pražského jara.

Zajímavostí je, že si Daniel Barenboim nechal zaslat videozáznam slavné Kubelíkovy interpretace z Pražského jara 1990. Barenboimův obdiv ke Kubelíkovi se okamžitě projevil také při natáčení **dokumentárního filmu**, který ve spolupráci s Českou televizí festival připravuje, jenž zachycuje Barenboimovu práci na zkouškách v Berlíně a Vídni. V rozhovoru se opakovaně ke Kubelíkovi vrací, nazval jej dokonce jedním z duchovních otců, kteří stáli na začátku jeho dirigentské kariéry. Zdůraznil rovněž, že téma „vlasti“ je v dnešní době stejně aktuální jako v době Smetanově. Úzce se dotýká i jeho samotného – je obecně známo, nakolik se aktivně angažuje v otázkách mimohudebních, lidskoprávních a politických, v hledání mírového řešení palestinsko-izraelské otázky, čehož je ostatně nejzářivějším důkazem jím založený West-Eastern Divan Orchestra, v němž bok po boku hrají mladí hudebníci z Izraele i Palestiny.

Režisérovi dokumentárního filmu **Martinu Suchánkovi** se podařilo nebývalé – Daniel Barenboim i Vídeňští filharmonikové dali souhlas k přítomnosti kamer už na první zkoušce. Diváci tak mohou sledovat jejich práci od prvních okamžiků, kdy dirigent představuje svou koncepci, tvaruje jednotlivé fráze, dává jim kýžený charakter a vysvětluje výstavbu díla, aby byla zřetelně formulována místa gradace a spočinutí. Nevypráví příliš dopodrobna o mimohudebním programu symfonických básní, české legendy zmiňuje jen rámcově. Jako by tím chtěl podtrhnout schopnost díla promlouvat k mezinárodnímu publiku, akcentovat výpověď díla skrze archetypy lásky, přírody či historických legend, které jsou srozumitelné a do vlastní zkušenosti převoditelné ze samotného poslechu hudby pro publikum napříč světem.

„V Berlíně jsem měl možnost natáčet zkoušky, ale až ve Vídni mělo dojít k natočení rozhovorů. Z úst jeho agentky se mi dostalo důrazného varování, že nesmím položit hloupou otázku,“ vzpomíná režisér Martin Suchánek. *„Během vídeňských zkoušek se ale Maestro tvářil nepřístupně a domluva rozhovoru se neustále odkládala. Poslední šance byla mezi generálkou a koncertem. A tak jsem po poslední zkoušce, den před generálkou, stál spolu s ředitelem orchestru pod pódium a netrpělivě čekal, až se na mě Maestro obrátí,“* popisuje

Suchánek napínavé momenty natáčení. „*Když se dirigent konečně otočil, použil jsem všechny argumenty, které jsem si dokázal vymyslet, abych ho přesvědčil. Odpověď byla nečekaná – ,tak pojďme točit hned.‘ To jsem se zděsil. Hned u filmu nejde nic. Neměli jsme připravené kamery, mikrofony, světla. ,Dejte nám patnáct minut,‘ žádal jsem. ,Ne, pět,‘ byla jeho odpověď. Věděl jsem, že je to má poslední šance.*“ A dnes už s úsměvem režisér Suchánek dodává: „*Rozhovor se povedl, hloupou otázku jsem nepoložil.*“

Pokud by se Barenboimova práce měla charakterizovat jediným slovem, pak by to zřejmě byl výraz „efektivita“. Do Vídně přivezl vlastní notový materiál, ve kterém naznačil fráze, vypracoval smyky, korigoval dynamiku, v některých místech dokonce v drobnostech upravil instrumentaci – kupříkladu na začátku *Tábora* nechává hrát kontrabasy o oktávu níže, což na rozdíl od Smetanovy doby umožňují dnešní pětistrunné nástroje.

Dokáže však pohotově zareagovat na inspiraci od hráčů – ve Vídeňské filharmonii působí hned několik Čechů. Když jedna rychlá fráze *Z českých luhů a hájů* stále neměla zvuk, který Barenboim požadoval, ve skupině prvních houslí začala živá diskuze. Po ní koncertní mistr pana dirigenta požádal, zda by nemohli upravit smyk podle doporučení Milana Šeteny, jak je to prý zvykem hrát v Česku. Pan dirigent návrh přijal a od té chvíle se pak vždy na konci zkoušky tak trochu v nadsázce pléna zeptal: „*I za českou sekci vše v pořádku?*“

„*Ve střížně nyní film skládáme z několika desítek hodin záznamu. Rodí se podobně, jako se rodila Barenboimova interpretace Mé vlasti,*“ prozrazuje režisér Martin Suchánek. „*Pokud mohu předjímat, myslím, že výsledek bude nesmírně zajímavý a atraktivní nejen pro milovníky hudby. Je to vlastně prostá studie dirigentovy práce, oproštěná od příkras a vysvětlujících komentářů. Je to objevování světa, do kterého se málokomu podaří nahlédnout. Obsahuje spoustu emocí a je příběhem vzniku velkého díla.*“

Natáčení dokumentárního filmu bude završeno koncerty Vídeňských filharmoniků na Pražském jaru 12. a 13. května v Praze. Premiéra se uskuteční u příležitosti mezinárodního filmového festivalu Zlatá Praha na podzim roku 2017. Hned na to bude film uveden Českou televizí. Rovněž zahraniční televizní stanice svým zájmem potvrzují, nakolik tento dokument zachycuje jedinečnou kulturní událost, která svým významem vysoce přesahuje národní hranice.

Martin Suchánek – režisér

Martin Suchánek (*13. července 1958, Mariánské Lázně) je český scenárista a režisér. Otec, malíř a grafik Vladimír Suchánek, bezpochyby ovlivnil jeho výtvarné vidění světa. Po maturitě na gymnáziu Arabská v Praze (1977) pracoval rok jako asistent produkce v ČST v Praze a studoval Večerní školu fotografie u Jána Šmoka (1976–77). V roce 1983 absolvoval Katedru dokumentárního filmu na FAMU.

Vyprofiloval se jako autor dokumentárního filmu s citem pro dramatickosti a se smyslem pro vizuální exkluzivitu a výpravnost, která není u nás běžná. Využívá často hraných sekvencí a tvůrčí výraz jednoznačně ovlivnila praxe z reklam. Jeho filmy jsou monumentální velkorysým pojetím v rovině obsahové i formální, kterého dosáhl především vysokým nasazením svým a všech spolupracovníků, producentem počínaje a osvětlovači

konče. Žánrově jde o eseje či příběhové životopisy, přičemž – až na reprezentativní a emotivní film o Obecním domě v Praze Secesní inspirace (1994) – se tematicky dotýkaly světa vážné hudby. Šlo o poctivé a rozmáchlé portréty 4 českých muzikantů, z nichž každý jinak přispěl ke světovému hudebnímu dědictví: *Legenda jménem Kubelík* (1999); *Antonín Dvořák – Deo Gratias* (2001); Václav Talich – *Sebevědomí a pokora* (2004); *Ecce homo – Bedřich Smetana* (2004). Řadu završil středometrážní stylizovaný dokument o W. A. Mozartovi a jeho návštěvách v Praze *Adieu Mozart* (2005), který vznikl podle scénáře Zdeňka Mahlera a patří k nejoceňovanějším Suchánkovým snímkům (mj. Grand Prix na Arts&Film Telč 2006; Zvláštní cena poroty FITES 2006).

Suchánek nepřestává překvapovat profesionalitou nejen diváky, ale i odborné poroty festivalů. Jeho snímky, vedle zmíněného Mozarta, získaly řadu dalších cen.

Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro 2017

69. mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro 2017 je letos pořádána v oborech cembalo a housle.

Do soutěže v oboru cembalo se přihlásilo 38 kandidátů ze všech koutů světa, z nichž 35 splnilo podmínky pro účast v soutěži a soutěžní komise rozhodla o jejich přijetí do I. kola. Vzhledem k specifčnosti soutěže v tomto oboru (nutnost přípravy nástroje pro každého soutěžícího) doporučujeme všem zájemcům návštěvu internetových stránek soutěže, kde bude k dispozici podrobný harmonogram soutěžních kol.

Velkým zpestřením tohoto oboru se nepochybně stane skladba Petra Wajšara *Harpsycho pro cembalo* (chcete-li anglicky *Harpsycho for harpsichord*), jejíž interpretace je povinná pro soutěžící v druhém kole. První ohlasy totiž hovoří o velmi neobvyklém pojetí a Wajšarova skladba už nyní vyvolává bouřlivé debaty mezi cembalisty, kteří měli možnost se s ní seznámit. Že jde o dílo vsutku netradiční, dokazuje i poznámka z notového partu: „*Zběsilé rytmické sólo na tělo nástroje, mělo by působit ze začátku téměř, jako kdyby hráč zešílel.*“ Pro tuto skladbu budou mít soutěžící k dispozici speciální nástroj, který vyhoví požadavkům skladby. V této souvislosti je důležité zmínit jméno Filipa Dvořáka, který pro soutěž všechna potřebná cembala zajišťuje.

Houslistů se přihlásilo 96. V tomto oboru jsme očekávali, stejně jako v loňské klavírní soutěži, dominanci korejských účastníků. Ta ale není zdaleka tak výrazná jako v klavíru a o první místo se dělí v tabulce přihlášených s Japonskem, kdy se shodně z obou zemí přihlásilo 18 houslistů. Neutuchající zájem z Dálného východu potvrzuje i 8 Číňanů a dokonce přihláška z Filipín.

Premiérovaná skladba byla zkomponována Davidem Lukášem a má název *Balada o Nackenovi a houslistovi*. Při zadávání skladeb je vyžadováno, aby obtížnost skladeb odpovídala druhému kolu a vysokým standardům soutěže. Skladba vznikala pod supervizí houslisty Josefa Špačka, který po přehrání skladby s nadsázkou konstatoval, že „*tohle bych se teda učit nechtěl.*“

Vstupenky na soutěžní vystoupení jsou již nyní k dispozici na všechna kola, dovolujeme si však upozornit, že finálová kola cembalové soutěže jsou vyprodaná. Rovněž na finálové koncerty houslové soutěže zbývají poslední vstupenky.

Veškeré novinky o soutěži naleznete na našich internetových stránkách competition.festival.cz, které prošly zásadní inovací, a také na našem facebookovém profilu soutěže facebook.com/PragueSpringCompetition.

Jména přijatých kandidátů, porotců, repertoár a předběžný časový rozvrh naleznete jako obvykle v přiloženém soutěžním letáku.

Struktura partnerských vztahů v roce 2017

Generálním partnerem Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro je společnost **Česká telekomunikační infrastruktura a.s. (CETIN)**. *„Společnost Česká telekomunikační infrastruktura vstupuje do druhé sezóny generálního partnerství hudebního festivalu Pražské jaro. Ačkoli naše společnost CETIN právě v těchto jarních dnech oslaví teprve druhé výročí vzniku, přesto doufám, že naše stopa spočívající v drobných vylepšeních festivalu je již patrná a stane se nedílnou součástí jeho budoucí podoby. Těším se na vaši návštěvu*

a přeji Pražskému jaru mnoho úspěchů a nadšených posluchačů“ říká Martin Vlček, předseda představenstva generálního partnera festivalu, České telekomunikační infrastruktury a.s.

Pozici Partnera festivalu zastává akciová společnost **innogy Česká republika**. *„Být úspěšný neznamená dlouhodobě hájit dosažené pozice. Být úspěšný znamená nebát se inovovat, dát šanci novým lidem, postupům či technologiím. A stejně jako dramaturgie Pražského jara umí každý rok mile překvapit a nadchnout fanouška kvalitní klasické hudby, také my se měníme. Naše přeměna z RWE na innogy je logickou odezvou na velmi turbulentní dobu energetického sektoru, kde tradiční zdroje ustupují zdrojům, které jsou více v souladu s ochranou životního prostředí. My v innogy se nebojíme inovovat. Fandíme novým technologiím, které nabízíme našim zákazníkům. Mohou tak mít více času na to, co jim činí radost. Třeba na poslech klasické hudby,“* řekl Martin Chalupský, ředitel komunikace innogy Česká republika.

Prostřednictvím **Ministerstva kultury ČR**, zakladatele obecně prospěšné společnosti Pražské jaro, bude festival v roce 2017 opětovně významně podpořen ze strany státu. Tato podpora je pro festival mimořádně důležitá nejen z hlediska finančního, ale i symbolického, ve smyslu upevnění statusu nejvýznamnějšího festivalu klasické hudby v České republice a předního ambasadora české kultury v zahraničí.

Festival se i v roce 2017 uskuteční za finanční podpory **hlavního města Prahy**, jehož podpora má rok od roku vzrůstající tendenci. Pražské jaro bylo zařazeno mezi 7 prioritních akcí hlavního města Prahy, které získávají významnou marketingovou podporu města v rámci propagace Prahy v regionech České republiky a ve vybraných zahraničních destinacích.

Nadcházejícímu ročníku udělil záštitu **prezident České republiky Miloš Zeman**.

Česká televize je Generálním mediálním partnerem festivalu, **Český rozhlas** zastává pozici Hlavního mediálního partnera.

Mediálním partnerem v oblasti tištěných a on-line médií je společnost Economia, a.s., vydavatel **Hospodářských novin** a provozovatel portálů **iHNed.cz** a **aktualne.cz**.

Partnerem koncertu 15. května, kde **Ensemble Inégal** představí Zelenkovo oratorium *Gesù al Calvario ZWV 62*, se stala agentura **CzechTourism** a **Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky**.

Partnerem koncertu 22. května, na kterém vystoupí Česká filharmonie pod taktovkou Jiřího Bělohlávka, se stala odborná stavební společnost **Subterra a.s.** „*Z letošní festivalové nabídky jsme za náš partnerský koncert zvolili ten, jehož přitažlivost podtrhuje účast České filharmonie s šéfdirigentem, třemi sólisty a pěveckým sborem. Na programu je i mimořádně zajímavý pořad, jehož dvě skladby představují rozpětí mezi klasicky úsměvnou pohodou mozartovského osmnáctého století a syrovou tragikou století minulého,*“ říká k volbě partnerského koncertu generální ředitel Ondřej Fuchs.

Dalšími partnery koncertů se stala akciová společnost **Severočeské vodovody a kanalizace** a **Letiště Václava Havla** pod hlavičkou Českého aeroholdingu, a.s.

Oficiálním automobilem Pražského jara je **Mercedes-Benz Česká republika s.r.o.** a oficiálním hotelem **InterContinental Prague**.

Celou strukturu partnerů naleznete na webových stránkách festivalu www.festival.cz v sekci Partneři.

Pražské jaro **děkuje všem svým partnerům** za spolupráci a podporu s přesvědčením, že tato spolupráce je přínosem pro obě strany a nezastupitelnou službou veřejnosti.

Zvláštní poděkování patří klubu **Přátel Pražského jara**, který sdružuje individuální dárci.

Obrazový materiál

Propagační fotografie umělců připravovaného ročníku je možné stáhnout zde:

<https://flic.kr/s/aHskLubgBM>

Fotografie z natáčení dokumentárního filmu **Barenboim / Smetana / Má vlast** naleznete na linku níže. Prosíme o uvedení © Martin Suchánek:

<https://flic.kr/s/aHskU4gfUV>

Sekretariát Pražského jara

Pavel Trojan Jr.

Hellichova 18

118 00 Praha 1

tel. 257 311 923

email: trojan@festival.cz

